

नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी प्रकल्प,

डॉ पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला भारत मौसम विभाग

ईमेल - mahapocra@gmail.com, gkmsakola@yahoo.com

बुलढाणा कृषि हवामान सल्ला

दिनांक - ०४ ऑगस्ट २०२०

हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक ०५ ऑगस्ट २०२० ते ०९ ऑगस्ट २०२०)				
	०५/०८	०६/०८	०७/०८	०८/०८	०९/०८
दिनांक	०५/०८	०६/०८	०७/०८	०८/०८	०९/०८
पाऊस (मिमी)	10	20	7	3	4
कमाल तापमान (अं.से.)	30	30	31	32	32
किमान तापमान (अं.से.)	23	24	24	24	24
सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	84	85	85	81	83
दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	75	75	75	73	73
वा-याचा वेग (किमी / तास)	2	2	2	2	2
वा-याची दिशा	193	253	198	251	276
ढग स्थिती (आकाश)	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ
हवामानाचा इशारा	हवामान अंदाजानुसार दिनांक ०४-०५ ऑगस्टला सर्वत्र हलका ते मध्यम पाऊस पडण्याची शक्यता आहे, दि ०५ ऑगस्ट रोजी काही ठिकाणी जोरदार पाऊस पडण्याची शक्यता आहे, व ०६ ऑगस्ट रोजी बहुदा सर्वत्र हलका ते मध्यम पाऊस पडण्याची शक्यता आहे, तसेच ०७ ते ०८ ऑगस्टला विरळ हलका ते मध्यम पाऊस अपेक्षित आहे.				
पिकांचे नाव	अवस्था	कृषि हवामान सल्ला			
सर्व पिक		सर्व पिकात किड व रोगाचे सर्वेक्षण करून पावसाची उघडीप पाहून योग ते उपाययोजना करावी. फवारणी करतांना सुरक्षा किटचा वापर करावा.			
सोयबीन	सुरुवातीची वाढीची अवस्था/ वाढीची अवस्था	सोयाबीन मध्ये आंतरमशागतीची कामे म्हणजे डवरणी व निंदण करून पिक ताणविरहित ठेवावी. मुलस्थानी जलसंधारणासाठी पेरणीनंतर सोयाबीन पिकात अंदाजे ३० दिवसांनी प्रत्येक तीन ओळीनंतर डवरणीच्या वेळी डवर्याच्या दात्याला दोरी बांधून सरी काढावी. सोयाबीन पीक फुलोराअवस्थेत असताना २ टक्के युरियाची फवारणी करावी. ज्या ठिकाणी खोड माशीचा प्रादुर्भाव आढळून आला असेल त्या ठिकाणी खोड माशीच्या सर्वेक्षणासाठी एकरी ४ ते ५ पिवळी चिकट सापळे उभारावेत. खोड माशीच्या व्यवस्थापनेसाठी बळी पडलेल्या झाडाचा किडग्रस्त भाग नष्ट करावा. जर प्रादुर्भाव आर्थिक नुकसानीची पातळीपेक्षा जास्त (१०% किडग्रस्त झाडे) असेल तर क्लोरनट्रानिप्रोल १८.५ % @ ३ मिली प्रती १० लिटर पाण्यात फवारणी करावी. हिरवी उंट आळीचा जिथे प्रादुर्भाव आर्थिक नुकसानीची पातळीपेक्षा जास्त (४ / मि ओळी) असेल तर क्लोरनट्रानिप्रोल १८.५ % @ ३ मिली प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघडीप पाहून फवारणी करावी. चाक्रभूगाचा जिथे प्रादुर्भाव आर्थिक नुकसानीची पातळीपेक्षा जास्त (१०% किडग्रस्त झाडे) असेल तर क्लोरनट्रानिप्रोल १८.५ % @ ३ मिली प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघडीप पाहून फवारणी करावी.			

<p>कपाशी</p>	<p>सुरुवातीची वाढीचीअवस्था/ वाढीची अवस्था</p>	<p>पावसाची उघडीप पाहून वापसा येताच आंतरमशागतीची कामे म्हणजे डवरणी व निंदण करून कपाशीचे पिक ताणविरहित ठेवावी. उशिरा पेरणी केलेल्या कपाशी पिकात मुलस्थानी जलसंधारणासाठी पेरणीनंतर अंदाजे ३०-३५ दिवसांनी प्रत्येक दोन ओळीनंतर डवरणीच्या वेळी डवर्याच्या दात्याला दोरी बांधून सरी काढावी. पिकात शेंदरी बोंड अळीच्या नियमित सर्वेक्षण करून हेक्टरी ४ ते ५ फेरोमेन ट्रेप लावून त्यामधील लुर वेळोवेळी बदलावी. वेळेवर पेरणी केलेल्या कपाशी पिकात काही ठिकाणी फुल अवस्थेत शेंदरी बोंडअळीचा प्रधुर्भाव आढळला आहे त्याच्या नियंत्रणासाठी ५ टक्के निंबोळी अर्क किंवा १५०० पीपीएम अझाडीरेक्टीन प्रती २५ मि ली १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. कीटकनाशकाची फवारणी करण्या अगोदर किडग्रस्त फुल वेचून नष्ट करावी व जिथे ५ टक्के च्या वर नुकसान झाले आहे तिथे क्लोरोफॉस २५ टक्के एएफ @ २५ मिली किंवा क्लोरोप्यरीफॉस २० टक्के इसी @ २५ टक्के प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. मावा व तुडतुडे च्या नियंत्रणासाठी ज्या ठिकाणी (१० मावा, २-३ तुडतुडे प्रती पान) नुकसान झाला आहे अश्या ठिकाणी १५०० पीपीएम अझाडीरेक्टीन प्रती २५ मिली किंवा ३०० पीपीएम अझाडीरेक्टीन प्रती ५० मिली किंवा इमिडाक्लोप्रिड १७.८ टक्के एसएल २.५ मिली प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. ज्या ठिकाणी कपाशी पिकात झाडे अति पाण्यामुळे मुलुल झाली आहेत अश्या ठिकाणी कॉपर ओक्सीक्लोराईड ५० टक्के डब्लूपी प्रती २५ ग्राम + युरिया १०० ग्राम १० लिटर पाण्यात मिसळून किंवा कोबाल्ट ओक्सीक्लोराईड प्रती ०.१ ग्राम १० लिटर पाण्यात मिसळून प्रधुर्भावग्रस्त ठिकाणी फवारणी करावी.</p>
<p>तूर</p>	<p>वाढीची अवस्था</p>	<p>तूर पिकात पावसाची उघडीप पाहून वापसा स्थिती येताच आंतरमशागतीची कामे म्हणजे डवरणी व निंदन करून पिक ताणविरहित ठेवावी.</p>
<p>मुग / उडीद</p>	<p>वाढीची अवस्था</p>	<p>मुग व उडीदावर भूरी रोगाची लागण दिसताच डिनोकॉप १० मिली किंवा गंधक ३० ग्राम, १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघडीप पाहून फवारणी करावी.</p>
<p>मका</p>	<p>वाढीची अवस्था</p>	<p>मका पिकात पावसाची उघडीप पाहून व पिक २५ ते ३० दिवसाचे झाले असल्यास नत्राचा वरखत ४० किलो प्रती हेक्टर डवरणी सोबत द्यावा.मका पिकात लश्करी अळीच्या सर्वेक्षणासाठी प्रती एकरी ५ फेरोमेन सापळे लावावे व गरज पडल्यास नियंत्रणासाठी अधिक सापळे लावावे. प्राथमिक अवस्थेमध्ये नुकसान (५ टक्के च्या वर) असेल तर हाताने अळी वेचून नष्ट करावी किंवा नियंत्रणासाठी ५ टक्के निंबोळी अर्क किंवा १५०० पीपीएम अझाडीरेक्टीन प्रती २५ मिली प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघडीप पाहून फवारणी करावी.</p>
<p>ज्वारी</p>	<p>उगवणी / वाढीची अवस्था</p>	<p>ज्वारीपिक २५ ते ३० दिवसाचे झाले असल्यास नत्राचा वरखत ४० किलो प्रती हेक्टर डवरणी सोबत द्यावा.</p>
<p>भाजीपाला</p>	<p>वाढीची अवस्था</p>	<p>रब्बी हंगामाकरिता वांगी व टोमाटो बियाण्याची गादी वाप्यावर पेरणी करावी. मुळ्याच्या पुसा देसी, पुसा केतकी जातीचे बियाणे ४५ * १० सें. मी. अंतरावर वरंब्यावर बी टोकून करावी. या वेळी हेक्टरी ५० किलो नत्र + २५ किलो स्फुरद (युरिया २ बग खत) द्यावे.</p>
<p>फळझाडे</p>	<p>वाढीची अवस्था</p>	<p>या वेळी नवीन संत्रा व मोसंबीची लागवड करावयाची असल्यास त्वरित आटपावी. संत्रा व मोसंबीच्या मृग बहराची फळे वाटाण्याएवढी झाल्यावर शिफारशीप्रमाणे</p>

		नत्र खताची मात्रा ध्यावी. संत्राच्या आंबिया बहराची फळे पोसण्याकरिता १०० लिटर पाण्यात १ किलो युरिया + १ ग्राम एनएए मिसळून फवारणी करावी.
पशु / जनावरे		गायीं व म्हशींना प्रसुती झाल्यानंतर लगेच पशुवैद्यकीय अधिकाऱ्याच्या सल्याने हार्मोर्टोन, जंताचे औषध, कॅल्शियम व जीवनसत्वयुक्त औषधी द्यावी जेणेकरून प्रसुतीचा ताण कमी होईल. पोल्ट्रीपक्षी च्या चांगल्या वाढीसाठी पावसाच्या पाण्यामुळे आणि हवेतील जास्त आद्रेतेमुळे बुरशीजन्य रोगाचा प्रादुर्भावापासून संरक्षणासाठी पाणी शेडमध्ये येऊ नये यासाठी प्लॅस्टीकचे पडदे वापरावेत. हवा खेळती राहण्यासाठी पाऊस नसताना पडदे उघडे ठेवावेत व तसेच पक्षाना स्वच्छ पाणी प्यावयास द्यावे.

सदर कृषि सल्ला पत्रिका डॉ पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली असून नानाजी देखमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प कार्यालय मुंबई येथून प्रसारित करण्यात आलेली आहे.